

Mormors jul på Enggård

Jeg boede på en gård langt ude på landet med grise, køer, høns, gæs og ænder.

Forberedelser til Jul i november måned.

Julens forberedelser begyndte allerede i november: Dengang lod min Mor grisene spise sig fede og mætte. I november kom der en hjemmeslagter, som slagtede én af grisene udenfor ved vores brønd. Der skulle være nok

kød i fryseren til jul. Slagteren skar ribbensteg ud. Medisterpølser og blodpølse (Blod blandet med mel kom i en grisetarm. En julespecialitet).

Grisens hoved puttete min Mor i en stor gryde og kogte den. Kødet blev pillet af og lagt i en form med gele fra grisen. Også en jule specialitet sammen med rullepølse.

Jul i skolen i december

Jeg gik i en lille landsbyskole. 1. december var noget særligt der, for når vi kom i skole, havde min lærer dækket hele tavlen med et stort julemotiv.

Der var grene, hvor der var tegnet stearinlys, der ikke var tændt. På skift fik vi de næste 24 dage lov til – én for én at tænde lyset. Hver dag fik vi også læst julehistorier. Vi fik fortalt, at Julen var en fejring af Jesus, der blev født juleaften i en krybbe i en stald. Vi sang en julesalme hver dag: Et barn er født i Betlehem, Glade jul, dejlige jul. Det kimer nu til julefest osv. Vi havde øvet ”salmever” i december, så vi kunne dem udenad

Jul december på Enggård

Når julen stundede til spurgte jeg min Mor flere gange: Hvornår skal vi lave konfekt? Og hvornår skal vi bage pebernødder og Brunkager? Jeg kunne næsten ikke vente. Konfekt var lavet af marcipan, men for at spare lidt, blev det blandet op med flormelis og æggehvider. Min Mor puttete rød, grøn, gul frugtfarve i 3 portioner.

Jeg lavede en rød gulerod med grøn top. En mus. Spejlæg osv., hvad vi kunne finde på. Julekonfekten blev lagt ned i kælderen og skulle først tages op juleaften. Jeg glædede mig vildt meget til Juleaften. Nogle

dage før juleaften hentede min Mor juletræskassen ned. Nu blev alt gennem gået og repareret med snore og div. Der var vores egne flettede julehjerter, kræmmerhuse, hvide engle, trommer, stjerner, vi selv havde flettet og flagguirlander. Lysholdere til ægte stearinlys. Stjernekastere. Topstjernen. Min Mor lavede desuden altid roser af silkepapir. De var så fine. Nu var alt juletræspsynten klar.

Endelig blev det 22. december og vi skulle finde et juletræ. Da jeg var barn, var der – som jeg husker det – bunker af sne. Det gav julestemning i sig selv. Min Far hentede en slæde og vi gik hen til en nabo, der havde

Juletræer: Juletræsplantagen, kaldte vi den. Nu skulle vi finde det rigtige træ. Det skulle være så højt som muligt og med mange små grene på, da vi havde meget julepynt. Når vi så havde valgt et, syntes vi, at det var det pæneste juletræ, vi nogensinde havde haft. Mig og min Mor pyntede det dagen før jul.

Juleaften

Så blev det endelig juleaftensdag. Min Mor satte gåsen i ovnen. Og en ribbensteg. Gjorde al maden klar. Min Mor lavede Risalamande. Jeg hjalp,

men når der til sidst blev lagt en smuttet mandel i desserten, var det kun min Mor, der gemte den i Risalamanden.

Uh, det var svært at vente til Juleaften. Til jul havde vi en særlig fin stue, der blev åbnet op i til jul. Det var hyggeligt og for, at jeg skulle få tiden til at gå, fik jeg over middag en julebog med tegninger og sjove billeder af nisser og andet. Den havde ligget i min Mors skab hele december, men måtte først gives til mig den 24. december. Den hyggede jeg mig med at læse.

Endelig sad vi ved bordet. Før vi begyndte på julemåltidet, tog min Far biblen ned og læste juleevangeliet. Alle spiste rigtig meget og min 3 brødre sagde, ”at deres maver var ved at revne”. Og så kom desserten. Jeg var spændt, for jeg ville gerne finde mandlen og få en mandelgave. Jeg vandt den faktisk hver år. (Først, da jeg blev større, fandt jeg ud af, at min Mor sørgede for at jeg fik den. Jeg var den mindste i søskendeflokken.) Præmien var den samme hvert år: en marcipanjulegris.

Der blev ryddet af og juletræet blev tændt. Vi sang salmerne/sangene, vi havde øvet i skolen.

Min far sang godt. Alt for højt, syntes jeg, Min Mor kunne ikke synge,

Men mine tre store brødre VILLE ikke synge. Så var der min søster og jeg, der sang med min far. Så skulle vi pakke julegaver op. Der var kun én gave til hver af børnene. Den bedste julegave, jeg fik et år var en lille dukkevugge til min store dukkedreng i porcelæn.

Bagefter, når vi sad i sofaen, hentede min Mor julekonfekten i kælderen.

Og hun hentede også figner, dadler og appelsiner. Det fik vi kun til jul.

Nu måtte der spises af de lækre ting. Vi hyggede os rigtig meget.

Før vi gik i seng, gik min Far og jeg over i laden og satte risengrød med en klat smør i og kanel til Gårdsnissen. En belønning. Han havde hele året passet på os og passet på dyrene. En juleaften, vi kom ud i laden, kunne jeg høre at noget puslede. Jeg kiggede op på høløftet og der så jeg en lille rød nissehue, som dog hurtigt forsvandt. Næste morgen var risengrøden spist.

Juledagene

Mine forældre var meget troende og gik ofte i kirke. Da vi havde en slægtsgård med besætning kunne vi ikke komme i kirke Juleaftensdag, da køerne skulle malkes Vi gik derfor i kirke 1. juledag og 2. juledag. Jeg elskede julesalmerne sunget og akkompagneret af orgel. Det var her min Far sang for højt – syntes jeg - og det var pinligt for en 8-årig som mig. Juleglæden smittede af på alle, der med glade smil efter gudstjenesten, ønskede hinanden glædelig jul.

Julen ude på landet varede til Helligtrekonger 6. januar. Der blev holdt fri og kun det nødvendige blev lavet på gården. Malkning af køer f.eks.

Vi besøgte onkler og tanter og familie kom og besøgte os. Vi var til Juletræsfest, hvor julemanden kom og gav os en slikpose, hvor der også var en appelsin.

Da der næsten altid var sne og frost, kælkede vi ned af vores bakke og løb på skøjter ude i mosen, hvor der altid var is. Det var dejligt at have fri fra skolen.

Juledagene var hyggelige, gode og der var en speciel julestemning. De gik hurtigt og på slutningen begyndte vi at glæde os til Nytårsaften.

Skrevet til mit barnebarn Embla.

.